Anul al 61-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL 40 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 345 Luni 25 Decembrie 1944
12 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL
PROVINCIA
Lei 1000 pe 3 luni
Lei 2000 pe 6 luni
Lei 3800 pe 12 luni
CAPITALA
Lei 1100 3 luni
Lei 2100 6 luni
Lei 4000 12 luni
AUTORITĂŢI
Lei 5500 pe an

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE
UNIVERSUL COPIILOR
6 l. 700-12 l. 1200 lei
ZIARUL ŞTIINŢELOR
6 l. 900-12 l. 1600 lei
VESELIA 6 l. 650-12 l. 1150 lei, TR. SUFLET
6 l. 500 lei
12 l. 980 lei

DIRECTOR
ION LUGOSIANU

ASOCIAŢIUNEA SIBIIU

SIMBOLUL SPERANŢELOR

Dela începutul erei creştine, cu fiecare an ce se adăoga la neîntreruptul şir al veacurilor, cu fiecare sărbătorească aniversare, Naşterea Domnului nu însemna numai amintirea faptului în sine — ivirea Celui ce a dat o credinţă nouă unei părţi a omenirei — ci reprezenta speranţa unor vremuri mai bune de înţelegere, de înfrăţire între oameni, vremuri mai bune de dreptate pentru toţi năpăstuiţii soartei.

Şi mai ales acum, după ani lungi şi grei de suferinţi şi de distrugeri, când şiroaie de lacrimi şi sânge au brăzdat pământul, când în atmosferă se amestecă bubuitul înfricoşetoarelor arme cu vaetele şi suspinele fiinţelor umane, când se surpă şi se sfarmă munca atâtor generaţii trecute, ceva adânc răscolitor, ceva insesizabil, legătura din tre muritor şi eternitate, îndeamnă fiinţa cugetătoare să îşi îndrepte privirile implorătoare spre Cerul care cuprinde totul, spre albastrul firmament de unde aşteaptă să vină hotărîrea luminatei înţelepciuni.

In orgoliul determinat de cele mai fantastice invenţiuni şi descoperiri rupte din patrimoniul pe care străbunicii îl atribuiau esclusiv Divinităţii, omenirea modernă care îşi însuşise secretele zborului pasărilor şi al îngerilor, care reuşise să stabilească pe calea undelor contacte verbale între locuitori situaţi la mii de kilometri distanţă între ei, a desăvârşit şi cele mai perfecţionate arme semănătoare de moarte şi ruină.

Dar nici una din seminţii nu poate fi sigură că ea opreşte limita progresului şi mereu alte perfecţionări, alte adaosuri descoperirilor, au venit să completeze, să se intercaleze în arta uciderii şi în acest al cincilea an de înverşunare, de patimi dezlănţuite, de doliu şi de pierderi ireparabile, omenirea sângerândă, cu orgoliu diminuat şi secătuit, privind perspectivele agravante ale continuităţii măcelului, îşi anină speranţele de acea forţă supremă atotstăpânitoare, pe care creştinătatea o identifică în Dumnezeirea căreia fiul Domnului i-a propovăduit preceptele ce din Nazareth au pornit cuprinzând sufletele şi minţile a sute şi sute de milioane de oameni.

Mai puternică decât evidenţa, credinţa speră în potolirea urei, în reînvierea sentimentelor de umană îngăduinţă şi susţinere, în renaşterea drepturilor muncii pacinice şi rodnice, în reconstituirea valorilor spirituale cari dădeau omului justificarea superiorităţii faţă de celelalte făpturi ale Creatorului.

Speranţa sutelor de milioane de creştini se concretizează în sufletele celor cari prăznuesc azi aniversarea Naşterii Domnului ; în rugile fierbinţi ale tuturor celor cari au suferit şi suferă, se îmbină durerea cruntă a oamenilor maturi cu nevinovata îngândurare a copiilor cărora le-a fost dat să guste atât de timpuriu amarul lacrimilor provocate de doliu şi lipsuri ; în Fiul Domnului, simbol imaterial, îşi pune creştinătatea toate speranţele unei vieţi de pace, de dreptate, de omenie, a unei vieţi în care justa distribuire a bunurilor pământeşti să facă existenţa senină şi pentru desmoşteniţi şi pentru năpăstuiţi, creând acea lume mai bună pentru care au sângerat şi sângerează noroadele depe întinsul globului.

NAŞTEREA DOMNULUI

SOARELE DREPTĂŢII

de pr. C. DRON

Dacă lumea creştină şi mai ales cea care aparţine Bisericii de Răsărit ar ceti sau ar asculta cu atenţiune cetirile şi cântările pe care Biserica le rosteşte în zilele de sărbători, acum la Naşterea Domnului, ar rămânea uimită de comoara înţelepciunii pe care sfinţii părinţi au pus-o în aceste cântări. In acelaş timp, ea ar înţelege, mai deplin, profundele şi hotărîtoarele temeiuri pentru care Hristos s'a coborît în lume şi i-a adus vestea cea bună — Evanghelia — menită a deslega nedumeririle şi a potoli sbuciumul sufletesc al tuturor.

Una din aceste cântări care le cuprinde în sâmbure pe toate — troparul serbării — numeşte pe Iisus SOARELE DREPTĂŢII. Aşa dar lumea era — atunci ca şi acum — însetată de dreptate, de o anumită dreptate pe care omul şi sistemele omeneşti n'o puteau da, dar care era tot aşa de trebuitoare ca şi căldura şi lumina soarelui prin care dăinuieşte viaţa fizică.

Dreptatea este un element după care jinduim cu toţii, dar pe care o nesocotim cu toţii. Această împrejurare poate părea un paradox, dar ea este o realitate care stărue ca o piatră poticnitoare în drumul vieţii noastre pământeşti. Simţim cu mintea necesitatea ei poruncitoare şi totuşi cu atitudinile noastre o biciuim. „Nu fac binele pe care-l voesc, ci răul pe care nu-l voesc, pe acela îl săvârşesc" — zice aşa de profund adevărat Sf. Apostol Pavel. (Rom, VII, 19). De aci suferinţa, de aci neînţelegerile, conflictele omeneşti — sociale şi economice — de aci, în sfârşit, războaiele, răzmeriţele şi această frământare a noroadelor şi între noroade care formează aspectul lumii actuale.

Dar dreptatea cea întru Hristos, dreptatea pe care o aducea noul născut în ieslea săracă din Betleem ? Aceasta era dreptatea păcii şi a bunei învoiri între oameni, dreptatea îngăduinţii care se realizează prin smerenie şi lepădare de sine — deci prin jertfa intereselor, ambiţiilor, trufiilor şi patimilor noastre. Se realizează prin dragostea care mângâie şi apropie, nu prin ura care sfâşie şi risipeşte.

Iisus a fost în lume expresiunea acestei dreptăţi. Se naşte într'o săracăcioasă ieşle, fiindcă lumea nu înlesneşte adăpost în vreme de iarnă unei femei leluze, ostenită de drum. E fiul trupesc al unui dulgher sărac, deşi se trage din neam regesc. Toată viaţa nu are unde-şi plece capul, deşi mângâie, tămăduieşte şi ajută pe toţi cei ce-i ies în cale şi-i cer ajutor. Prigonit chiar din leagăn de furia unui rege trufaş, lacom şi desfrânat, el are de înfruntat mai târziu bănuielile Cărturarilor care stăpânesc şi cârmuesc poporul în numele dreptăţii şi care pentru a scăpa de sancţiunile celeilalte dreptăţi, a dreptăţii immaculate şi veşnice, îl spânzură la poarta cetăţii.

Rezultatul? După trei zile răstignitul apare lumii în trup, dovedind prin aceasta biruinţi asupra firii, biruinţa adevărului asupra minciunii. Astfel se crează în noi şi nădejdea că oricare ar fi vicisitudinile vremii, dreptatea pentru care s'a născut, a trăit şi a murit Iisus, va ieşi mereu biruitoare. Aceea, numai aceea şi totdeauna aceea.

Acesta este senzul venirii lui Iisus în lume.

De aceea Biserica îl numeşte „soarele dreptăţii".

De aceea credem în El şi în învăţătura Lui.

...Acum şi în veci. Amin.

PACTUL FRANCO-SOVIETIC

INŢELESUL LUI EUROPEAN

Nimeni nu ar putea tăgădui că politica republicii franceze a fost o politică de pace. Deşi cu doliul în suflet pricinuit de pierderea Alsaciei şi Lorenei, Franţa a evitat totdeauna să provoace pe nesăţioasa ei vecină Germania şi în cuprinsul solului ei amputat, ea îşi consacrase existenţa propăşirii ei interne şi radierii geniului în largul lumii. Desigur ea nu şi-a uitat provinciile răpite şi gândul la ele n'o părăsise nici o clipă. dar, conformându-se unui sfat rămas istoric: ea se gândea mereu la ele dar nu vorbea niciodată despre ele. Pacifismul acesta voit, ca sacrificiu adus civilizaţiei şi păcii europene, n'a fost însă înţeles de Germania şi considerat drept slăbiciune el a încurajat veleităţile războinice ale Kaiserului şi ale acelei carte militare prusace a cărei menire nu era alta decât războiul. Primejdia imperialistă germană creştea pe măsură ce forţa ei militară devenea mai mare. In faţa ei s'a impus atunci acea politică de prudenţă şi de prevedere care a apropiat Franţa de Anglia şi de Rusia. Totuşi războiul a izbucnit şi el a dovedit în ce mare primejdie ar fi fost nu numai Franţa, dar întreaga Europă, dacă Germania şi-ar fi putut desfăşura forţele numai pe un singur front şi dacă armatele ruse n'ar fi obligat-o să-şi risipească forţele.

Pacea dela Versailles, cu toate lacunele ei, restabilea dreptatea franceză prin realipirea la metropolă a Alsaciei şi Lorenei. Ea însă tocmai în vederea înlăturării unei noui opresiuni germane, trebuia să prevadă anumite măsuri de securitate pe teritoriul german, în regiunea Ruhr-ului şi în regiunea renană. Atunci, cu prilejul negocierilor păcii, d. Lloyd George şi preşedintele Wilson au propus lui Clémenceau ca în locul ocupaţiunii interaliate a Renaniei, Marea Britanie şi Statele Unite să garanteze Franţei un imediat ajutor în cazul când ea ar fi din nou obiectul unei agresiuni neprovocate din partea Germaniei. Franţa a acceptat propunerea dar, după ce tratatul franco-britanic a fost acceptat de Camera Comunelor, tratatul franco-american, care poartă semnătura lui Wilson, n'a fost luat în considerare de parlamentul american. Din această cauză şi pactul franco-britanic a fost suspendat, întrucât era prevăzut că vor intra în vigoare simultan.

Se ştie ce a urmat. Politica energică a lui Poincaré a căutat să îndrepte situaţia şi pactul dela Locarno a fost, în credinţa pacifică a Franţei, o garanţie împotriva agresiunii germane. Violarea pactului de la Locarno a pus în lumină intenţiile reale ale Germaniei. Se poate chiar spune că data violării pactului dela Locarno este începutul declinului securităţii europene.

Nu vom recapitula aci istoricul evenimentelor care s'au succedat. Vom sublinia numai constatarea care este astăzi incontestabilă că securitatea Europei este strâns legată de securitatea Franţei. Această constatare atrage o a doua şi anume că securitatea Franţei nu poate fi asigurată decât dacă se iau toate măsurile pentru a face imposibilă o nouă agresiune germană. Concluzia ce trebue trasă din aceste două constatări este că pacea de mâine nu va fi temeinic aşezată decât dacă vor fi luate anticipat toate măsurile pentru a face Germania inofensivă. Acesta este scopul tratatului de alianţă şi de ajutor reciproc franco-sovietic.

Am arătat într'un precedent articol care a fost raţiunea politică şi militară care a determinat Uniunea Sovietelor şi Franţa să încheie acest pact de

(Continuare in pag. 2-a)

SCRISOARE PENTRU TĂTICUL CĂZUT IN ARDEAL

de TUDOR MUŞATESCU

Tăticule dragă, dus pe front, în foc
Să nu râzi de scrisul din scrisoarea mea
Că nu-i pe tăbliţă şi mi-e mâna grea
Fiindcă, prima dată, ţiu, — în mână, — toc.
Din birou (la tine) am furat s'ajungă
Două coale albe şi-am furat şi-un plic
Ca să scriu, acuma, o scrisoare lungă
Celui mai departe şi mai scump tătic.

Tăticule dragă!
Nu ştiu cum să'ncep
Ca să-ţi spun mai bine, că eu nu pricep
De ce plânge mama, de vre-o săptămână
Şi-are-acuma, ochii, — stinşi — ca o bătrână.
De ce stă pe gânduri singură şi tristă
Şi-are-acuma margini, negre, la batistă.
Ea nu vrea să-mi spună. Când o'ntreb, stă mută
Şi mă ia în braţe. Şi când mă sărută
Işi ascunde ochii în mânuţa mea.
Şi când plânge mama, plâng şi eu cu ea.

Tăticule dragă!
Stiu că e război
Că tu lupţi acuma caşi alţi eroi
Pentru-Ardealul nostru, peste-al lui pământ
Ştiu că'ntâi e Tara şi pe urmă noi
Fiindcă ţara este tot ce-avem mai sfânt.
Ştiu că steagul nostru, braţul tău îl poartă
Către biruinţă, peste morţi şi vii
Pentru pâinea noastră şi a ţării soartă
Care se clădeşte, azi, pentru vecii.
Dar mi-e dor de tine şi tu nu mai vii.
Da! Mi-e dor de tine. Şi mi-e atâta dor

Că simt, câteodată, sufletul din mine
Cum se subţiază, ca un fum uşor
Şi se duce, tată, nevăzut, spre tine.
Şi dacă te-ajunge când tu lupţi din greu
Fumul meu de suflet, creşte iute, iară
Şi se face ceaţă care te'nfăşoară
Să nu vadă moartea pe tăticul meu.
Şi dacă te-ajunge, după lupta grea,
Când mai ai o clipă, bună, de răgaz
Atunci, el se face ca gurita mea
Care te sărută, dulce, pe obraz

Tăticule dragă!
Decând ai plecat
Ne-ai scris doar odată. Că eşti decorat
Că ai răni de schije la cap şi picior
Dar că nu's răni grele şi că nu te dor
Că nu pleci din luptă până până n'ei ajunge
Ca să-ţi speli în Tisa, rănile, de sânge.

Dar, la patru zile, după ce-am primit
Cartea ta poştală, cum şedeam, aşa,
Cu măicuţa-acasă, ne-am şi pomenit
Cu Gheorghiţă-al nostru, ordonanţa ta...
A intrat pe uşă, ostenit de drum
Şi-a adus lădiţa ta, de ofiţer
Avea ochii roşii, par'că scoşi din fum
Şi ţinea, în mână, casca ta de fier.

I-am sărit în braţe să-l întreb de tine
Şi mi-a spus că iarăş eşti voinic şi bir
Şi de bucurie pentru vestea dată
I-am pupat lui Gheorghe mâna lui crăpată.

Dar, din ziua aceea, nu ştiu, nu-mi dau seama
Ce-a vorbit, pe urmă, Gheorghe şi cu mama
Fiindcă ea, — de-atuncea — plânge tot mereu
Şi se'mbracă'n negru şi mă'nbrac şi eu
Şi se ofileşte — mama — ca o floare
Care nu mai are niciun strop de soare.

Tăticule dragă !
Eu, acum, ţi-am spus
Ce-am avut pe suflet, caşi tu să ştii
Că din casa noastră, soarele, s'a dus
Şi de mila mamei, trebue să vii.
Să ne scapi din ploaia morţii, nemiloasă
Cât poţi tu mai iute — vesel şi voinic —
Să-i aduci mămichii soarele în casă
Iară, mie'n braţe, cel mai drag tătic...

SĂ NU UITĂM

de ILYA EHRENBURG

„Pommersche Zeitung" scrie: „Lupta noastră a fost cinstită dintru început, căci noi n'am trecut peste graniţele noastre, cu intenţie, inspirată de o grandomanie nebună, de a supune celelalte popoare. Dimpotrivă, fiind siliţi să părăsim frontierele patriei noastre, am înaintat ca pionierii unei noui ordine, în numele unei dreptăţi noui. Niciodată nici-un german n'a intenţionat să nimicească vreun englez, să pedepsească pe francezi, să cotropească Olanda sau să reducă la sclavie vreun popor, să trăiască din sângele şi sudoarea altei naţiuni. Dimpotrivă, biruinţele noastre aduceau tuturor liniştea".

Săracii de ei ! Care vasăzică, nemţii au fost siliţi să plece în Egipt şi spre Caucaz, pentru a răspândi liniştea, iar acum când au fost nevoiţi să se întoarcă la Köln şi în Prusia Orientală, ei şoptesc, blânzi ca nişte mieluşei, că „nu-şi aduc aminte de răul pe care l-au pricinuit".

Cu ce scop şi-au lăsat în urmă patria dragă? Răspunsul ni-l dau cărţile tipărite de ei în 1939—42. Ele formează un atlas al „grandomaniei nebune", căci din Marele Reich făceau parte şi Lille şi Kievul, şi Riga şi Nancy.

Ei nu aveau de gând să robească alte popoare şi să exploateze sângele şi sudoarea altora? Cât timp a trecut de când gruppenfürer-ul Hasse scria în „Hamburger Fremdenblatt" : „Fosta Rusie va fi colonizată de soldaţii S. S. şi de copiii acestor soldaţi", iar ziarul „Danziger Vorpost" pentru a ţine isonul, adăoga: „Fiecare colonizator va fi servit de opt-zece familii"? Da, pe atunci ei nu erau deloc modeşti, iar firma „Bremen" făgăduia acţionarilor arieni dividende uriaşe de pe urma bumbacului din Turkestan. Pe atunci ei ţipau că „poporul de negustori, poporul englez e în decadenţă şi va fi şters de pe faţa pământului, (Völkischer Beobachter) iar „Pariser Zeitung" avertiza pe „membrii rezistenţei că „nu se vor opri în faţa nimănui şi vor împuşca, ei germanii, cu propria lor mână, pe ostateci. Trimiţând pe evreii olandezi în lagărele poloneze ei susţineau (prin Angriff) că numai în manualele de istorie va fi păstrată noţiunea Olandei, ca stat independent, în trecut".

Deci, — după spusele lor — germanii au liniştit popoarele.

(Continuare in pag. 3-a)

M. S. REGELE PARTICIPĂ LA POMUL DE CRĂCIUN AL REGIMENTULUI DE GARDĂ CĂLARE

In ziua de 23 Decembrie a. c., la orele 11, într'un cadru sobru şi strict ostăşesc, a avut loc la regimentul de gardă călare tradiţionala serbare a Pomului de Crăciun, care în acest an a fost onorată cu înalta prezenţă a Majestăţii Sale Regelui.

După ce a primit raportul dela comandantul regimentului, Suveranul a fost condus în loja regală a manejului, fiind întâmpinat de Casa Majestăţii Sale, în frunte cu d-nii Dimitrie Negel, mareşalul Curţii Regale, general Const. Niculescu, şeful Casei Militare, colonel adjutant Robert Bossy, colonel adjutant Ionescu Emilian şi de guvernul ţării, reprezentat prin d-nii: Petru Groza, vicepreşedinte al Consiliului de miniştri, Const. Vişoianu, ministrul afacerilor străine, general Negulescu, ministrul de război, d. general Sănătescu, şeful marelui stat major.

Din partea misiunii sovietice au luat parte d-nii:

General-Locotenent V. P. Vinogradov, locţiitorul preşedintelui comisiei aliate de control din România, contra-amiral Bogdenco, general Slavin, generalul Moskvitin, generalul Timofeiev, generalul Tanski, colonel Gusev, colonel Pikerski, colonel Constantinov, căpitan Tiscin;

Din partea misiunii engleze:

Aircommander Leie, colonel Wharry, colonel Masterson, colonel Forster, Wingcommander Turner, locotenent-colonel Bolton, major Hogg, căpitan Davies, locotenent Key, m. Marjoribanks;

Din partea misiunii militare americane şi comisia aliată de control:

General Sorgler, comandor Fr. Wisner, colonel Batjer, locotenent colonel Mc. Glassen, lt.-col. Fernsworth, major Bishop, major Tuker Tomji, comandor Filip Boenner, căpitan Milvahill, lt. Vălimărescu;

D. Saret, însărcinatul cu afaceri în România al guvernului francez.

Au mai luat parte d-nii: general de corp de armată Racoviţă M., general V. Răşcanu, general Aldea, general Dragalina Corneliu, general Nicolaescu Aurel, general de corp de armată Constantinescu Const., general Manafu M., dr. Parhon, general Dumitriu, comandantul diviziei de gardă, general Anton, general Creţulescu, subşef al marelui stat major, general adjutant Andronescu M., general de corp de armată M. Atanasiu, general D. Scu D., general de corp de armată Teodorescu I., general de [illegible] Zaharescu Al., general adjutant Pălăngeanu Emil, general Pălăngeanu, comandantul corpului II teritorial, general de divizie E. Cociu, general adjutant Paul Teodorescu, amiral Gheorghiu, general Enescu R., general C. Popescu, general Dombrowski, general Vasile Măinescu, general magistrat Ion Aramă, general Milicescu Aurel, amiral adjutant Fundăţeanu Freda, general N. Viădescu, general I. Prodan, general Oncică general Filiti Alex., general magistrat Bălăşan, general Stănescu Alex., general Manu, general Păltineanu, general Manoliu D., general magistrat Manoliu C., general Eftimiu Ion, general Dămăceanu, general Ghica Alex., general Constantinescu, general Stănescu Virgil, general Mihăescu, general Cartianu şi mulţi ofiţeri superiori din armata română.

In cadrul acestei serbări s'a desfăşurat o producţie hipică compusă dintr'o probă de dresaj şi un parcurs de obstacole, ambele executate de ofiţerii şi subofiţerii regimentului de gardă călare.

M. S. Regele întreţinându-se cu d. general Vinogradov

După o întrecere spectaculoasă şi nelipsită de emoţii, câştigătorii s'au plasat în persoanele căpitanilor Pavelescu şi Smarandache şi a locotenentului Diaconescu Vasile.

După aceasta soseşte Moş Crăciun, însoţit de o escorta de cai [illegible], anunţat prin sunet de tobe şi focuri de luptă, destrămând un sentiment de caldă aducere aminte. Moşul copilăriei tuturor a împărţit daruri celor mai buni ostaşi din regiment, ofiţeri, subofiţeri şi soldaţi, care s'au distins în luptele pentru apărarea Capitalei. Deasemeni, ostaşii unităţilor prezente au primit daruri şi surprize din partea celor care au colectat pentru Crăciunul armatei.

Ca încheiere, Moş Crăciun s'a adresat Majestăţii Sale Regelui rostind o elocventă confesiune a tot ce este suflet românesc. După care, d. general Negulescu, ministrul de război, a prins pe pieptul Suveranului „Virtutea Militară".

La terminarea producţiei, Majestatea Sa Regele şi invitaţii au trecut în cazinoul regimentului, unde, în cadrul unei însufleţite camaraderii, s'au împărţit premiile câştigătorilor concursului de obstacole.

La orele 13, însoţit de uralele tuturor ceolr care au parcurgut la această sărbătoare, Majestatea Sa Regele s'a îndreptat spre reşedinţa regală.

M. S. Regele la Regimentul de gardă călare